

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. De 2. Beatitudine quæ est mansuetudo. Beati mites.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Ier. 12.

aut vix amant cœlestem præ ista temporali; nec credunt Christo affirmanti Beatos pauperes, seu misericors divites: sensus repugnat & prævalet: visibilia præponderant invisibilibus; præsentia magis urgent quam futura: Quia denique nullus est, qui recogitet corde, sic desolatione desolata est omnis terra. Sed cogitanti tantisper futura, longè est alius sensus; & quantumcunque illa tardent aut distent tempora, satis est ut sint præsentia, si sint aliquando futura. *Vnus dies apud Dominum, aut sanctus Petrus, sicut mille anni, & mille anni sicut dies unus. Non tardat Dominus promissionem suam, sicut quidam existimant, sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad penitentiam reverti. Quamobrem sic aptè & præclare sanctus Bernardus:*

2. Pet. 3.

13.

Quærat Paganus divitias, qui sine Deo vivit: Quærat Iudæus qui terrenas promissiones accepit; Sed qua fronte magis, aut quamente Christianus divitias quarit, postquam Christus beatos esse pauperes prædicavit? Filii alieni, quousque vanitatem loquebantur vestrum, ut beatum dicentis populum cui hæc sunt, hæc visibilia, hæc præsentia, cum Filius Dei os suum aperiens, locutus sit veritatem, beatos esse pauperes, & va divitibus?

Serm. 1. in Fests omnium Sanctorum.

Vide in 4. parte, totam hebdomadam 17 ubi hæc inter plures alias opportuna jam dictis habetur Veritas:

Hoc amanti cœlum paupertas est, quod amanti terram, divitiæ.

FERIA TERTIA. DE SECUNDA BEATITUDINE, QUÆ EST MANSUETUDO.

Beati mites. Matth. 5.

RATIO EST, Quia Beati sunt qui possident terram.

Sed mites terram possidebunt.

Ergo Beati sunt; & colenda mansuetudo.

I. PUNCTUM.

Serm. 1. in festo Sanctorum omnium.

CONNECTIONEM hujus Beatitudinis cum præcedenti declarans sanctus Bernardus: Sic oportebat, inquit, commendata paupertate, etiam mansuetudinem prædicari, quoniam relinquentibus omnia, prima solet esse tentatio de molestiis corporis, & afflictione carnis insalita. Quia vero paupertas proderit, si, quod absit, pauper in murmurationem deveniat factus exasperans & impatiens disciplina? Optime quoque post regni promissionem minus aliud regnum velut in arham datur, ut secundum scripturam, promissionem habeamus vita ejus qua nunc est pariter & futura, & de exhibitione præsentium firma sit expectatio futurorum. Sic sanctus Thomas docet ex sancto Augustino, præmia beatitudinis promissa, tam spectare præsentem vitam quam futuram, quod & patebit in septem sequentibus.

1. Tim. 4.

1. 2. q. 89 a. 2.

Nunc verò duo sunt nobis in hoc primo puncto declaranda, Primum, quænam sit illa terra quam qui possident beati sunt. Deinde quomodo sint beati qui terram illam possident. De pri-

mo nonnulli intelligunt cœlum quæ est terra viventium, alii volunt esse homines qui nobilitatem terræ partem efficiunt, & quorum corda possident Mites juxta illud Sapientis: In mansuetudine opera tua perfice, & super hominum gloriam diligeris. Alii denique quorum est communior & magis recepta sententia, terram interpretantur corpus nostrum, Quod nunc est terra mortuorum, inquit S. Chrysostomus, in gloria erit terra vivorum.

Ecclesi. 8

Suum autem corpus qui possident quomodo sint Beati, quod erat alterum hic explanandum, tripliciter cogitari potest. Primum quidem quod, sicut gravius miseria mortalis hujus vitæ miseri sunt qui possidentur à corpore seu carne, quando scilicet caro concupiscens adversus spiritum, spiritum sibi subjicit: ita beati sunt qui liberantur illa miseria; liberantur autem qui corpus possident, id est qui carnem subdunt spiritui. Nam hæc est vera libertas hominis, inquit S. Leo, quando & caro animo judice regitur, & animus Deo præside gubernatur. Rursusque alibi: Cum caro concupiscens adversus spiritum spiritali cupiditate superatur, tunc libera obtinetur sanitas, & sana libertas, ut & caro mensu judicio, & mens Dei regatur auxilio. Deinde quid beatius quam pax vera & solida? Inter benedictionis divina species pax perfectissima esse videtur, inquit S. Ba.

Serm. 1. in Quadr. Serm. 4. de Ierem. Pent.

In Ps. 23

S. Ba.

S. Basilius. Qui verò possident corpus, & generosè carnis domant concupiscentias tam verè pacem possident quàm verum est bella & lites non aliunde in nobis esse, quàm ex concupiscentiis quæ militant in membris nostris. Deniq; quis non beatos asserat eos, qui modico pretio locupletari possint coram Deo, comparatis sibi virtutum & bonorum operum ingentibus meritis? Tales sunt autem qui possident suum corpus. *1. Pet. 3.* Hac est incorruptibilitas quieti & modesti spiritus qui est in conspectu Dei locuples, inquit S. Petrus. Et vere dives est, ait S. Ambrosius, qui in conspectu Dei potest dives videri, in cuius conspectu terra exigua, mundus ipse angustus est.

II. PUNCTUM.

SED Mites terram illam possidebunt, aut jam præterita possident.

1. 4 Strom. Primò enim mites dicuntur non tantum qui repressâ iracundiâ patientiam servant, sed qui se universim domant in suis pravis cupiditatibus. Sic aperit Clemens Alexandrinus: Mansueti vel mites sunt, qui in infidam, quæ est in anima pugnam sedaverunt, ira & cupiditate, & eorum quæ sub eas cadunt. Sic conformiter S. Basilius: *In Ps. 33.* Qui sedati sunt & compositis moribus, nempe ab omni affectu vitioso liberi, a seo ut nullum in animabus suis perturbationi reliquerint locum, hi demum mansueti appellantur. Quod & Scriptura videtur innuere cum viros universim probos & virtute insignes, mansuetos terræ nominat: Arguet in aequitate pro mansuetis terra. Quærite Dominum omnes mansueti terra, qui iudicium eius estis operati. Quæ in significatione tam clarum est, quomodo mites terram possideant, ut unum & idem sit, esse mitem & terram seu corpus suum possidere.

Deindè verò si strictius Mites dicantur ii, qui surgentes iracundiæ motus reprimunt, rectè etiam dicuntur terram seu corpus & corporis motus possidere, quia cum iracundiâ ferociore & turbulentiore corporis & animi motus excitet, profecto qui retinet iram, retinet corpus & animam, seque ipsum insigniter possidere dicendus est: sic Sapiens in Proverbiis: Qui acquiescit in crepatione tua, possessor est cordis, id est, qui non commovetur, qui mitis est, seipsum possidet.

Prov. 15. Adde, quòd cum ex illis omnibus causis, quæ cæteras animi commotiones aut corporis iactationes provocare solent, iracundiâ excitetur, hanc certè sit, ut, qui perfectè mitis est & iracun-

dæ do nitior, suas alias cupiditates domet necesse est, aut iracundiâ non domabit quæ ex indomitis cupiditatibus oritur; sic in Ethicis legitur quod mansuetus perturbatione vacare solet, nulloque duci affectu, quousque ratio præscripserit. Sic Christus Dominus dum ad perfectam sui & virtutum omnium imitationem nos hortaretur, Discite, inquit, à me, quia mitis sum & humilis corde, quali cæteras omnes virtutes his duabus complecteretur: & expressius ad rem nostram, in patientia, inquebat, possidebitis animas vestras; ubi Divus Gregorius, dum nobis dominari discimus, hoc incipimus possidere quod sumus.

III. PUNCTUM.

ERGO beati Mites, quoniam possidebunt terram, quam qui possident tam verè beati sunt, quàm qui multa pace fruuntur: Mansueti hereditabunt terram, & delebuntur in multitudine pacis. Merito, inquit S. Ambrosius, terram possident in quibus Deus ipse requiescit, sicut divino per Isaiam resultavit oraculo. Super quem requiescam nisi supra humilem & quietum & tremendum verba mea? Et qui non vina non epulas, non divitias, sed pacem Domini dilexerunt in corpore constituti, pro illa delectatione corporali voluptatum quæ se putarent esse fraudandos ut gratiam adipserentur æternam, delebuntur in multitudine pacis, quam Dominus no-
Ps. 36. ster Iesus in diebus suis, generi donavit humano. Sic S. Joannes Chrysostomus: Nihil animam ita in tranquillitate & quiete esse facit ut mansuetudo & modestia. Hac omni diademate se possidenti est utilior. Hac omni claritudine & gloria conducibilior. Quid enim beatius quàm inestimo liberari bello? sicut nihil miserabilius est aliqua in civitate, quæ licet præsidii & muris bene sit munita, intus tamen civis foreat proditores.

Sic denique rem totam planè confirmat & concludit S. Bernardus, pergens in eodem sermone quo supra. Hanc ego terram, corpus nostrum intelligo, quod si possidere vult anima, si regnare desiderat super membra sua, necesse est ut sit ipsa mitis, & superiori suo subjecta, quoniam talis inveniet inferius suum, qualem se exhibuerit superiori. Armatur enim creatura ad ulciscendam sui injuriam Creatoris. Et ideo noverit anima quæ rebellem sibi invenit carnem suam, se quoq; minus quàm oporteat superioribus potestatibus esse subjectam. Mansuescat ipsa & humilietur

lietur sub potenti manu Altissimi : subiecta sit Deo, & his pariter quibus vice ejus habet obedire Prelatis, & continuo inveniet corpus suum obediens & subiectum; Veritas enim est qua loquitur, beati Mites quoniam ipsi possidebunt terram. Quam in rem & Sapiens aptissime quod expendas diutius; Fili in mansuetudine serva animam tuam, & da illi honorem secundum meritum suum; peccantem in animam suam quis justificabit? & quis honorificabit exhorrantem animam suam? Quod sic alii vertunt clarius: Per mansuetudinem, gloriam animæ tuæ concilia; & eam honore quem meretur affice, conservando eam videlicet in ea dignitate & dominatione, quam habet à Deo supra suum appetitum :

Ecc. 10.

sic beatus & gloriosus eris; hæc est beatitudo & gloria tua, quæ sic tamen à te pender, ut, nisi mansuetus sis, planè depercat; & tunc à beatitudine & gloria incidet in talem miseriam & ignominiam, ut nullus unuste honoret cum te ipse exhonoreris. Nam verè ille miser est & omni profusus miseratione indignus, qui cum facile beatus esse posset, mavult esse miser. Misere-re anima tua placens Deo, & contine.

Ecc. 30.

Vide in 1. parte, Vigilia Natalis Domini, In 2. Feria 3. Hebdom. 2. in Quadragesima, Ubi hæc Veritas expenditur:

Quò quis est mitior, eò & generosior.

FERIA QVARTA. DE TERTIA BEATITVDINE, QVÆ EST LUGENTIUM.

Beati qui lugent. Matth. 5.

Va vobis qui ridetis nunc. Luc. 6.

RATIO EST, Quia Beati sunt qui consolantur.

Sed qui lugent, consolabuntur.

Ergo Beati qui lugent, Et pluris æstimandus luctus quam risus,

I. PUNCTUM.

SI de futura Sanctorum felicitate seu consolatione beatifica, hic tantum ageretur, facile esset intelligere quomodo qui hic lugent, beati sint, quoniam ipsi consolantur: *Absterge enim Deus omnem lachrymam ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra quia prima abierunt* Sed quomodo ad hanc etiam vitam beatitudo illa referri possit, unum est ex arcanis Evangelicis plurima dignum consideratione. Ac primo illud præmittendum est, quàm verè beati sint, qui verè gaudent & consolantur. Satis id autem planum est & apertum ex communi omnium sensu, sique indubitanter affirmat S. Augustinus unum & idem esse, beatè velle vivere & gaudere velle. *Si queratur, inquit, à duobus, utrum militare vel nri, fieri possit ut alter eorum velle se, alter nolle, respondeat. Si autem ab eis queratur utrum beati esse velint, uterq; se statim sine ulla dubitatione dicat.* Haynefue Parsertia.

Apo. 21.

1. 20 Con-

fess. c. 24.

optare; nec ob aliud velit ille militare, nec ob aliud iste nolit, nisi ut beati sint. Ita se omnes beatos esse velle, consonant quemadmodum consonant si hoc interrogarentur se velle gaudere, atque ipsum gaudium, & vitam beatam vocant. Quod est aliis hinc, aliis illinc assequitur, unum est tamen quò pervenire omnes nituntur ut gaudeant. Quæ quoniam res est quam se experiri non esse nemo potest dicere, propterea reperta in memoria recognoscitur quando beata vita nomen auditur.

Tum verò docens non omni gaudio esse beatum quemquã, sed solo vero gaudio, & quale illud sit, sic pergit: *Absit Domine, absit à corde servi tui qui constitutus tibi, absit ut quocunq; gaudio gaudeam, beatum me putem. Est enim gaudium quod non datur impiis sed eis qui te gratis colunt quorum gaudium tu ipse es. Et ipsa est beata vita gaudere ad te, de te, propter te; ipsa est, & non altera. Qui autem aliam putant esse, aliud sectantur gaudium, neque ipsum verum.*

Ubi d. c. 22

Videsne quàm sit unū & idem, velle beatum esse, & velle gaudere seu consolari, dum modo scilicet vera sit consolatio verumq; gaudium? Videsne verò quàm multi errent, in vero querendo gaudio? Videsne tandem te inter illos esse qui sic errent? *Noli latari Israhel, noli exultare sicut populi,*

Osee 9.

L

II PUN-